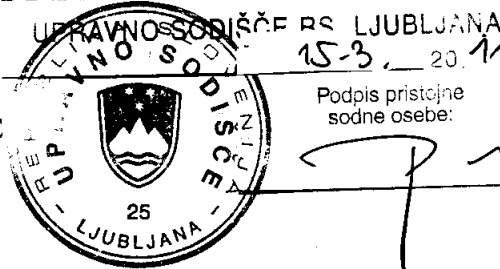

**UPRAVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE**
Fajfarjeva 33
1000 Ljubljana

ODLOČBA JE PRAVNO

 MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO URAD RS ZA INTELKTUALNO LASTNINO		
Vredn.:	Priloge:	Priloge:
	24-05-2011	
Številka zadeve:		Sig. znak:
11752		105

I U 1080/2010-17

S O D B A

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije v Ljubljani je v senatu pod predsedstvom višje sodnice svétnice mag. Mire Dobravec Jalen, ob sodelovanju višje sodnice svétnice mag. Miriam Temlin Krivic in višje sodnice Petre Hočevar kot članic senata ter višje pravosodne svetovalke Alenke Dolinšek kot zapisnikarice, v upravnem sporu, ki ga je sprožil tožnik Združenje skladateljjev in avtorjev za zaščito avtorske pravice Slovenije – Združenje SAZAS, Špruha 19, Trzin, ki jo zastopa predsednik upravnega odbora Matjaž Zupan, po njegovem pooblastilu pa odvetniška družba Rojs, Peljhan, Prelesnik in partnerji, Tivolska 48, Ljubljana, zoper toženko Republiko Slovenijo, ki jo zastopa Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino, Kotnikova 6, Ljubljana, zaradi izdaje dovoljenja za kolektivno uveljavljanje pravice do pravičnega nadomestila za tonsko in vizualno snemanje, o tožbi tožnika proti odločbi toženke št. 31221-12/2009-22 (111) z dne 12. 7. 2010 na nejavni seji dne 15. 3. 2011

odločilo:

1. Tožba se zavrne.
2. Stroškovni zahtevek tožnika se zavrne.

Obrazložitev:

Toženka je v 1. točki izreka izpodbijane odločbe zavrnila zahtevo tožnika za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje pravice do pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje varovanih del, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe iz 50. člena ZASP (v nadaljevanju: stalno dovoljenje). Toženka je zahtevek tožnika za izdajo stalnega dovoljenja zavrnila, ker je tožnik kolektivna organizacija, v katero so vključeni le glasbeni avtorji, ne pa tudi drugi upravičenci do nadomestila za tonsko in vizualno snemanje. Po mnenju toženke bi morali zato upravičenci do predmetnega nadomestila v skladu s 37. členom ZASP in v zvezi s 3. točko 147. člena ZASP ter drugim in tretjim odstavkom 151. člena ZASP skupaj ustanoviti kolektivno organizacijo. Toženka je zahtevek tožnika za izdajo stalnega dovoljenja zavrnila na podlagi 2. točke prvega odstavka 149. člena ZASP. V 2. točki izreka izpodbijane odločbe je toženka zavrnila zahtevek tožnika za izdajo začasnega dovoljenja za kolektivno upravljanje pravice do pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje varovanih del, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe iz 50. člena

ZASP (v nadaljevanju: začasno dovoljenje). Zahtevek tožnika za izdajo začasnega dovoljenja je toženka zavrnila, ker tožnik ni predložil pooblastila (upravičencev, ki niso vključeni v kolektivno organizacijo tožnika za uveljavljanje pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje, oziroma nima njihove zadostne podpore) ter sporazuma upravičencev o načinu delitve nadomestila. Glede na navedeno je toženka zavrnila zahtevek tožnika za izdajo začasnega dovoljenja, kljub temu, da tretji odstavek 189. člena ZASP določa, da urad lahko izda začasno dovoljenje za kolektivno upravljanje določenih pravic pravni osebi, ki ne izpolnjuje pogojev iz 149. člena ZASP. V 3. točki izreka izpodbijane odločbe je toženka zavrnila zahtevek tožnika za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje pravice avtorjev do pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje varovanih del, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe iz 50. člena ZASP (v nadaljevanju: stalno dovoljenje za avtorje), saj pripada v skladu s prvim odstavkom 39. člena ZASP nadomestilo skupno vsem upravičencem, zato ga lahko za vse upravičence skupno uveljavlja ena kolektivna organizacija.

Tožnik zoper izpodbijano odločbo tožene stranke vlaga tožbo zaradi nepopolne in nepravilne ugotovitve dejanskega stanja, nepravilne uporabe materialnega prava ter bistvenih kršitev določb postopka. Glede zavrnitve zahtevka za izdajo stalnega dovoljenja navaja, da je zmotna ugotovitev toženke, da je mogoče stalno dovoljenje izdati le organizaciji, ki dokaže da so vanjo vključeni vsi raznovrstni (pri čemer gre za vsebinski in ne številčni kriterij) upravičenci do nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje varovanih del, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe iz 50. člena ZASP (v nadaljevanju: nadomestilo). Navaja, da prvi odstavek 39. člena ZASP (ki določa, da zneske nadomestil, ki pripadajo skupno vsem upravičencem po tem zakonu predpiše Vlada Republike Slovenije) ne ureja vprašanja, kakšno bi moralo biti članstvo organizacije, ali kakšen krog upravičencev mora pooblastiti kolektivno organizacijo, da ta lahko pridobi dovoljenje. Navedeni člen se na problematiko pridobivanja dovoljenja ne nanaša, ampak predpisuje zneske nadomestil, zato ga je toženka zmotno uporabila. Tudi prvi in drugi odstavek 154. člena ZASP, na katera se sklicuje toženka v izpodbijani odločbi, se ne nanašata na problematiko izdaje stalnega dovoljenja (kakšno mora biti članstvo kolektivne organizacije, ali kakšen krog upravičencev do nadomestila jo mora pooblastiti, da lahko pridobi stalno dovoljenje), pač pa se nanašata na delitev nadomestila, zato ju je toženka zmotno uporabila. Po mnenju tožnika so za izdajo dovoljenja relevantni 148. člen ZASP (ki določa, kaj mora vsebovati vloga za izdajo dovoljenja), 149. člen ZASP (razlogi za zavrnitev) ter 150. člen ZASP (izdaja dovoljenja), toženka pa se v izpodbijani odločbi ni vsebinsko opredelila do nobenega od razlogov za zavrnitev izdaje dovoljenja po 149. členu ZASP. Navaja, da dejstvo, da tožnika niso pooblastili vsi upravičenci do nadomestila, še ne pomeni, da s tem ni zagotovljena ustrezna materialna podlaga, ki je tudi edini kriterij, ki ga ZASP veže na pomen repertoarja, določen v drugem odstavku 149. člena ZASP. Ker toženka ni trdila, da je vloga nepopolna, ker naj ne bi bila predložena listina iz 3. točke 148. člena ZASP, do vprašanja ustrezne materialne podlage iz 2. točke prvega odstavka 149. člena ZASP pa se ni opredelila, bi morala dovoljenje izdati. Ker toženka materialne podlage po 2. točki prvega odstavka 149. člena ZASP ni ugotavljala, oziroma je pavšalno navedla, da ni podana, je v predmetni zadevi tudi dejansko stanje nepopolno ugotovljeno. Ker toženka ni pojasnila, v čem bi bila okrnjenjena učinkovitost upravljanja avtorskih pravic s tem, ko v Združenju SAZAS niso združeni ostali upravičenci do predmetnega nadomestila, izpodbijane odločbe ni mogoče preizkusiti, kar predstavlja absolutno bistveno kršitev pravil postopka (7. točka drugega odstavka 237. člena ZUP). Dalje navaja, da je po ZASP pravno relevantna pooblastitev kolektivne organizacije za upravljanje avtorskih pravic, ne pa članstvo, pri katerem vztraja toženka. Ni tudi jasno, kaj toženka misli s tem, ko navaja, da bi

morali upravičenci skupaj ustanoviti kolektivno organizacijo. Ali to pomeni, da bi morale obstoječe kolektivne organizacije za pobiranje predmetnega nadomestila ustanoviti novo kolektivno organizacijo, oziroma novo kolektivno organizacijo ustanoviti posamezni upravičenci. Glede zavrnitve zahtevka za izdajo začasnega dovoljenja navaja, da je pretirana zahteva toženke za predložitev pooblastila posameznih upravičencev do nadomestila, ker lahko pride do položaja, ko se za izdajo dovoljenja potegujeta dve kolektivni organizaciji, ki zaradi tega pooblastila nista pripravljene izdati. Zahteva toženke po predložitvi sporazuma o delitvi nadomestila pa je arbitrarna, saj je toženka začasno dovoljenje v preteklosti izdala brez postavljanja tega pogoja. Sploh pa bi pogoje delitve toženka lahko določila sama v začasnem dovoljenju. Glede izdaje stalnega dovoljenja za avtorje navaja, da glede na jasen kriterij delitve iz prvega odstavka 154. člena ZASP ne vidi ovire, da nadomestila ne bi bilo mogoče uveljavljati posamično, tako, da bi kolektivna organizacija, ki zastopa avtorje, zavezancem izstavila račun za 40% skupnega zneska nadomestila. Dalje navaja, da je podala predlog za izločitev uradne osebe, ki je izdala izpodbijano odločbo, kljub temu pa je ta oseba odločala pri izdaji izpodbijane odločbe, zaradi česar gre za absolutno bistveno kršitev pravil postopka po 6. točki drugega odstavka 237. člena ZUP. Predlaga, da sodišče odloči v sporu polne jurisdikcije in izpodbijano odločbo odpravi ter izda tožniku stalno dovoljenje, podrejeno začasno dovoljenje, podrejeno stalno dovoljenje za avtorje, podrejeno pa da zadevo vrne upravnemu organu v ponovni postopek. Zahteva tudi povrnitev stroškov postopka.

V dopolnitvi tožbe tožnik navaja, da znesek, ki ga upravičenci do nadomestila ne prejemajo (odkar zavezanci nadomestila ne plačujejo nobeni kolektivni organizaciji), ne predstavlja samo materialnega oškodovanja upravičencev, temveč tudi poseg v njihovo lastninsko pravico iz 33. člena Ustave Republike Slovenije (v nadaljevanju: URS), ki je na področju avtorskih in sorodnih pravic konkretizirana skozi 60. člen URS. V skladu z drugim odstavkom 15. člena URS je ZASP zakon, ki ureja uresničevanje navedenih človekovih pravic (iz 33. in 60. člena URS) oseb iz 1. člena ZASP. Ker gre za uresničevanje človekovih pravic, je naloga države in njenih organov, da pri tem aktivno ravnajo, kar pomeni, da zakonskih določb ne smejo razlagati tako, da je onemogočeno varstvo pravic iz 33. in 60. člena URS, še posebej pa ne tako, da samovoljno razlagajo zakonske določbe glede pogojev uresničevanja in varstva pravic. Za državo veljata drugi odstavek 120. v povezavi s četrnim odstavkom 153. člena URS, po katerem morajo posamični akti in dejanja državnih organov temeljiti na zakonu ali na zakonitem predpisu. Izpodbijana odločba pa v nasprotju s temi zahtevami povzroča stanje, ki pomeni onemogočanje varstva iz 60. člena ZASP. Dalje navaja, da je zavrnitev tožnikovega zahtevka za izdajo stalnega dovoljenja samovoljna, brez razumne podlage in kot takšna po kriterijih ustavnosodne presoje arbitrarna, s čimer posega v pravico do enakega varstva pravic iz 22. člena URS. Razlaga, kot jo je sprejela toženka, je v nasprotju z jezikovno in namensko razlago zakona. Pri tem se tožnik sklicuje na 3. točko prvega odstavka 149. člena ZASP, iz katere izhaja, da se lahko izda dovoljenje kolektivni organizaciji, čeprav je bilo že pred tem izdano drugi, če med drugim (organizacija, ki se poteguje za izdajo dovoljenja) dokaže, da bi lahko na podlagi pogodb z avtorji upravljala obsežnejši repertoar del. Iz tega izhaja, da je obsežnejši repertoar lahko prednost pri podelitvi dovoljenja, ne pa kriterij za neizdajo dovoljenja. Takšna razlaga toženke je zato v neskladju s 22. členom URS. Na koncu navaja, da je toženka samovoljno razlagala tretji odstavek 189. člena ZASP. Namen zakonodajalca pri sprejemu ZASP je bila zaščita avtorjev in njihovih pravic, zato morajo vsi organi, zlasti pa toženka določbe ZASP razlagati in uporabljati tako, da sledijo temu namenu. Drugačno ravnanje je v nasprotju z načelom legalitete iz drugega odstavka 120. člena URS in s splošnim načelom zakonitosti. To, da si toženka tretji odstavek 189. člena ZASP razlaga tako, da je izdaja začasnega dovoljenja v njeni diskreciji, je po mnenju tožnika v nasprotju z namenom

zakonodajalca, posledično pa tudi s 60. členom URS. Glede na navedeno toženka nima pooblastila, da v takem primeru odloča po prostem preudarku, temveč dovoljenje mora izdati, ker bi bile sicer pravice avtorjev nevarovane, kar je v nasprotju z namenom zakonodajalca in 60. členom URS. Prav zato je v tretjem odstavku 189. člena ZASP določeno, da se v začasnem dovoljenju določi rok in pogoje za začasno kolektivno uveljavljanje pravic. Med temi pogoji je lahko tudi delitveni ključ, vendar med pogoji, vsebovanimi v začasnem dovoljenju in ne med (samovoljno določenimi) pogoji za izdajo začasnega dovoljenja.

V odgovoru na tožbo toženka prereka navedbe tožnika v tožbi in sodišču predlaga, da tožbo kot neutemeljeno zavrne.

Stranke z interesom Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije (v nadaljevanju: Zavod IPF), Združenje avtorjev in nosilcev malih in drugih avtorskih pravic (v nadaljevanju: ZAMP) in Slovenska avtorska in založniška organizacija za pravice reproduciranja (v nadaljevanju: SAZOR GIZ) na tožbo tožnika niso odgovorile.

Tožba ni utemeljena.

V predmetni zadevi je sporno, ali bi morala toženka tožniku izdati stalno dovoljenje, dalje (glede na tožnikov podredni zahtevek), ali bi mu morala izdati začasno dovoljenje, dalje (glede na tožnikov podredni zahtevek), ali bi mu morala izdati stalno dovoljenje za avtorje. Ker je toženka tožnikove zahtevke z izpodbijano odločbo zavrnila, je sporno, ali je izpodbijana odločba pravilna in zakonita.

Glede stalnega dovoljenja:

V 148. členu Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP; Uradni list RS, št. 16/07 - UPB 3, 68/08, 85/10 - Skl. US) je določeno, da pristojni organ izda dovoljenje (iz 146. člena tega zakona) na podlagi pisne vloge zainteresirane pravne osebe. Vloga mora imeti naslednje priloge: (1) statut, ki določa organe in njihova pooblastila za izvajanje nalog kolektivne organizacije iz 146. člena tega zakona; (2) navedbo oseb, ki so pooblaščenec zastopati kolektivno organizacijo; (3) izjavo o številu oseb, ki so pooblastile kolektivno organizacijo za upravljanje avtorskih pravic na njihovih delih, združenih v repertoar; (4) oceno gospodarskega pomena teh pravic za učinkovitost upravljanja.

V prvem odstavku 149. člena ZASP je določeno, da pristojni organ ne izda dovoljenja, če: (1) statut kolektivne organizacije ni v skladu z določbami tega zakona; (2) materialna podlaga kolektivne organizacije ne zagotavlja napovedane učinkovitosti upravljanja avtorskih pravic ali; (3) je za isto vrsto avtorskih del in za iste pravice že izdano dovoljenje za kolektivno upravljanje avtorskih pravic drugi kolektivni organizaciji, razen če pravna oseba izkaže, da bi lahko zagotovila učinkovitejše in gospodarnejše upravljanje avtorskih pravic in da bi na podlagi pogodb z avtorji upravljala obsežnejši repertoar varovanih del kakor obstoječa kolektivna organizacija. Z izdajo dovoljenja novi kolektivni organizaciji dotedanji dovoljenje preneha veljati.

V drugem odstavku 149. člena ZASP je določeno, da se pri ugotavljanju materialne podlage kolektivne organizacije iz 2. točke prejšnjega odstavka upošteva zlasti število avtorjev, ki so pooblastili kolektivno organizacijo za upravljanje njihovih pravic, skupno število njihovih del,

obseg uporabe del oziroma možno število uporabnikov, način in sredstva, s katerimi namerava kolektivna organizacija opravljati svojo dejavnost, sposobnost upravljanja pravic tujih imetnikov ter ocena o pričakovanih zbranih nadomestilih in stroških poslovanja.

Sodišče ugotavlja, da je upravni organ pravilno štel, da je vloga tožnika za izdajo stalnega dovoljenja popolna (saj je vsebovala vse priloge iz 148. člena ZASP), zato je v zadevi lahko odločil meritorno.

Čeprav tega ni izrecno navedel, iz izpodbijane odločbe smiselno izhaja, da je upravni organ zavrnil zahtevek tožnika za izdajo stalnega dovoljenja na podlagi 2. točke prvega odstavka 149. člena ZASP. Navedel je, da tožniku ni uspelo dokazati, da so vanj vključeni vsi upravičenci do nadomestila, zaradi česar materialna podlaga kolektivne organizacije ne zagotavlja napovedane učinkovitosti upravljanja avtorskih pravic, saj tožnik ne vključuje tudi avtorjev drugih avtorskih del, izvajalcev, proizvajalcev fonogramov, filmskih režiserjev, ki so tudi upravičenci do nadomestila. Sodišče se s takšnimi razlogi upravnega organa strinja.

V prvem odstavku 39. člena ZASP je določeno, da zneske nadomestil za privatno in drugo lastno reproduciranje, ki pripadajo skupno vsem upravičencem po tem zakonu, predpiše Vlada Republike Slovenije. V prvem odstavku 154. člena ZASP je določeno, da se nadomestilo, zbrano na podlagi drugega odstavka 37. člena ZASP, deli avtorjem v obsegu 40%, izvajalcem v obsegu 30% ter proizvajalcem fonogramov oziroma filmskim producentom v obsegu 30%. Iz citiranih določb (čeprav se nanašata na določitev in razdelitev nadomestila) izhaja narava pravice do nadomestila, posledično pa tudi, kakšna mora biti materialna podlaga za učinkovito upravljanje pravice (drugi odstavek 149. člena ZASP). Pri upravljanju (pobiranju in razdeljevanju nadomestil) s pravico do pravičnega nadomestila, je glede na raznovrstne upravičence do nadomestila torej nujno, da so v kolektivno organizacijo, ki upravlja z nadomestili, združene že obstoječe kolektivne organizacije, ki zastopajo posamezne upravičence do nadomestila, oziroma posamezni upravičenci neposredno. Glede na to se sodišče pridružuje ugotovitvam toženke, da se pravica do nadomestila lahko učinkovito upravlja le, če so v kolektivno organizacijo ki upravlja s pravico do pravičnega nadomestila, vključeni vsi raznovrstni upravičenci (s članstvom v skupni kolektivni organizaciji ali pa s pooblastili, danimi že obstoječi kolektivni organizaciji). Od upravičencev do nadomestila pa je odvisno, kako se bodo organizirali. Zaradi narave pravice do nadomestila (ki gre raznovrstnim upravičencem) materialna podlaga tožnika (ki po statutu obsega le glasbene avtorje in pooblastilo Združenja avtorjev Slovenije tudi avtorje s področja književnosti, znanosti, publicistike) ne zagotavlja napovedane učinkovitosti upravljanja pravice do predmetnega nadomestila, saj mora v skladu z drugim odstavkom 149. člena ZASP kolektivna organizacija, ki upravlja s pravico do nadomestila, izkazati, da je sposobna upravljati tudi s pravicami tujih imetnikov (torej upravičencev do nadomestila, ki niso zastopani po tožniku). Upravni organ pa je do take ugotovitve lahko prišel na podlagi namenske razlage zakonskih določb (prvega odstavka 39. člena in prvega odstavka 154. člena ZASP), čeprav urejata določitev in razdelitev nadomestila. Glede na navedeno sodišče ugotavlja, da je upravni organ zahtevek tožnika za izdajo stalnega dovoljenja pravilno zavrnil na podlagi 2. točke prvega odstavka 149. člena ZASP.

Enak rezultat da tudi analiza določb o vsebini statuta. V 7. točki prvega odstavka 147. člena ZASP je določeno, da kolektivne organizacije delijo zbrana sredstva imetnikom pravic v skladu z naprej določenimi pravili delitve. Iz drugega odstavka 153. člena ZASP izhaja, da

mora kolektivna organizacija sredstva za avtorske honorarje deliti v skladu s pravili o delitvi. Načela delitve so določena v statutu kolektivne organizacije in morajo izključevati vsako arbitrarnost (tretji odstavek 153. člena ZASP). Sodišče ugotavlja, da je za izdajo stalnega dovoljenja nujno, da se v pravilih delitve nadomestila (vsebovanih v statutu kolektivne organizacije) določi natančnejša merila za delitev nadomestila med posamezne upravičence (vrste avtorjev glede na njihovo avtorsko delo (avtorje glasbenih del, literarnih del, likovnih del, avdiovizualnih del, fotografij...), posamezne vrste izvajalcev glede na njihovo izvedbo (izvajalce glasbe, igralce, plesalce...) ter določiti razmerje delitve nadomestil med proizvajalce fonogramov in filmske producente), kar kaže na nujnost sodelovanja vseh vrst upravičencev (po vsebini) do nadomestila v kolektivni organizaciji. Na drugi strani pa iz citiranih določb izhaja, da je določitev pravil delitve nadomestila obvezna vsebina statuta. Toženka je ugotovila, da akti tožnika ne vsebujejo pravil delitve (čeprav bi jih glede na citirana določila ZASP morali), zato je bil tudi podan razlog za zavrnitev zahtevka za izdajo stalnega dovoljenja po 1. točki prvega odstavka 149. člena ZASP.

Glede začasnega dovoljenja:

V tretjem odstavku 189. člena ZASP je določeno, da če se v enem letu od uveljavitve tega zakona ne ustanovijo ustrezne kolektivne organizacije, lahko urad izda začasno dovoljenje za kolektivno uveljavljanje določenih pravic pravni osebi, ki ne izpolnjuje pogojev iz 149. člena tega zakona, v katerem določi rok in pogoje za začasno kolektivno uveljavljanje pravic.

Sodišče ugotavlja, da je tudi pri obravnavi zahtevka tožnika za izdajo začasnega dovoljenja toženka pravilno izhajala iz narave pravice do nadomestila (prvi odstavek 39. člena ZASP in prvi odstavek 154. člena ZASP), ki gre skupno raznovrstnim upravičencem. Da bi bilo mogoče začasno dovoljenje izdati, bi moral tožnik izkazati, da bo zagotovil uspešno izvajanje začasnega dovoljenja za tiste upravičence, ki jih ne zastopa oziroma mu niso dali pooblastila za upravljanje s pravico do nadomestila. Tožnik bi lahko zagotovil uspešno izvajanje začasnega dovoljenja samo v primeru, če bi dosegel sporazum vseh upravičencev (avtorjev različnih varovanih del, izvajalcev različnih varovanih del, proizvajalcev fonogramov in filmskih režiserjev) glede delitve nadomestila (delitveni ključ oziroma delitveno razmerje). Takšen sporazum je nujen, saj prvi odstavek 154. člena ZASP določa delitveno razmerje zbranih nadomestil le na osnovni ravni. Za nadaljnjo delitev nadomestila med posamezne skupine upravičencev pa je potrebno skleniti dogovor o delitvi.

Glede na naravo pravice do nadomestila je dogovor o delitvi nadomestila pogoj, brez katerega ni mogoče izdati tako stalnega (v tem primeru mora biti dogovor vsebovan v statutu kolektivne organizacije, ki se poteguje za izdajo stalnega dovoljenja) kot tudi začasnega dovoljenja. Za doseg dogovora o delitvi pa si morajo poleg upravičencev do nadomestila prizadevati tudi kolektivne organizacije, ki zastopajo posamezne upravičence do nadomestila. Iz prvega odstavka 146. člena ZASP med drugim izhaja, da so kolektivne organizacije nepridobitne, kar predvsem označuje, da je njihov smisel delovanja v zadovoljevanju potreb njenih članov (upravičencev do nadomestila). Zaradi tega sodišče ni upoštevalo tožbenega ugovora tožnika, da v primeru, ko se za dovoljenje potegujeta dve kolektivni organizaciji, lahko ena od obstoječih kolektivnih organizacij (s tem, ko noče dati soglasja k delitvenemu ključu) blokira pridobitev dovoljenja drugi kolektivni organizaciji. Glede na določbo 146. člena ZASP kolektivne organizacije niso same sebi namen in ni pomembno, katera kolektivna organizacija (tožnik ali Zavod IPF, ki se tudi poteguje za predmetno dovoljenje) bo upravljala

s pravico do nadomestila, pomembno je le da se bo nadomestilo od zavezancev (za plačilo nadomestila, določenih v prvem odstavku 38. člena ZASP) uspešno pobralo ter pravično razdelilo med upravičence. Sodišče se strinja z ugotovitvijo toženke, da sama ključa delitve (kot pogoja v začasnem dovoljenju) ne more določiti, saj bi to preseгло njene pristojnosti, poleg tega pa bi bila določitev arbitrarna, ker ne bi temeljila na podatkih o dejanski uporabi del. V času analognih nosilcev (zvoka in slike) in analognih naprav za reprodukcijo bi bila določitev ključa delitve s strani državnega organa mogoča. Posledica razvoja digitalnih naprav (s katerimi se lahko reproducira raznovrstna avtorska dela) in praznih nosilcev digitalnega zapisa (na katere je mogoče shranjevati raznovrstna varovana dela) in med katerimi je velikokrat sploh težko ločiti, ali so naprave ali nosilci, pa je, da stroga ločitev po uporabi ni več mogoča, zato je nujen sporazum upravičencev glede delitve nadomestila.

Ker brez dogovora o delitvi nadomestila začasnega dovoljenja ni mogoče izdati, sodišče ni ugotavljalo, ali je za izdajo začasnega dovoljenja potrebno, da ima kolektivna organizacija za zbiranje nadomestila, pooblastila vseh ali samo večine upravičencev do nadomestila.

Sodišče se strinja s toženko, da tretji odstavek 189. člena ZASP izdajo začasnega dovoljenja zgolj omogoča, ne pa tudi zapoveduje. Tožnik nima prav, ko navaja, da toženka določbo tretjega odstavka 189. člena ZASP razlaga samovoljno, ter da bi začasno dovoljenje morala izdati, ker bi bile sicer pravice avtorjev nevarovane, kar je v nasprotju z namenom zakonodajalca, 60. členom URS in načelom zakonitosti. Iz jezikovne in logične razlage tretjega odstavka 189. člena ZASP izhaja, da začasno dovoljenje upravni organ izda po prostem preudarku, saj organ pravni osebi, ki ne izpolnjuje pogojev iz 149. člena ZASP, začasno dovoljenje lahko izda, lahko pa tudi ne. Odločitev toženke o zavrnitvi tožnikovega zahtevka ni samovoljna, saj je obrazložena v smislu petega odstavka 214. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP; Uradni list RS, št. 24/06 – UPB 2, 105/06 - ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/07 – Odl. US, 8/10), ki določa, da če je pristojni organ po zakonu upravičen zadevo rešiti po prostem preudarku, mora v obrazložitvi med drugim navesti ta zakon in razloge, zakaj je tako odločil, in kako je uporabil obseg in namen prostega preudarka. Ker brez sporazuma o delitvi nadomestila ne bi bilo zagotovljeno uspešno izvajanje začasnega dovoljenja, je toženka upravičeno (po prostem preudarku) zavrnila tožnikov zahtevke za izdajo začasnega dovoljenja.

Glede stalnega dovoljenja za avtorje:

Ker (kot je obrazloženo zgoraj) narava pravice do nadomestila (ki gre skupno raznovrstnim upravičencem) zahteva, da se s pravico nadomestila upravlja skupno, toženka ne more podeliti dovoljenja tožniku za pobiranje nadomestila zgolj za eno kategorijo upravičencev (avtorje). Poleg tega so do dela nadomestila upravičeni raznovrstni avtorji (avtorji avdiovizualnih del, slikarji fotografi...) in ne samo glasbeni avtorji ter avtorji s področja književnosti, znanosti in publicistike (ki jih zastopa tožnik po statutu, oziroma pooblastilu). Zato sodišče ni upoštevalo tožbenega ugovora, da glede na jasen kriterij iz prvega odstavka 154. člena ZASP ni ovire, da ne bi bilo mogoče posamično uveljavljati nadomestila, tako, da bi kolektivna organizacija, ki uveljavlja pravico za avtorje, izstavila račun za 40% skupnega zneska nadomestila. Ker razmerje delitve nadomestila med omenjene upravičence ni določeno, ne bi bilo zagotovljeno uspešno izvajanje dovoljenja za avtorje. Glede na navedeno je izpodbijana odločba, v delu, s katerim je toženka zavrnila zahtevke tožnika za izdajo stalnega dovoljenja za avtorje, pravilna in zakonita.

Glede kršitev določbe 6. točke drugega odstavka 237. člena ZUP:

Ker je bila izpodbijana odločba izdana 12. 7. 2010, predlog tožnika za izločitev uradne osebe, ki je izdala izpodbijano odločbo, pa podan 13. 7. 2010, sodišče ugotavlja, da ni podana absolutna bistvena kršitev pravil postopka iz 6. točke drugega odstavka 237. člena ZUP, ker naj bi izpodbijano odločbo izdala oseba, ki bi po zakonu morala biti izločena.

Glede zatrjevanih kršitev človekovih pravic v dopolnitvi tožbe (v kolikor niso bile obravnavane že v delu te sodbe, ki se nanaša na izdajo začasnega dovoljenja):

Sodišče je dopolnitev tožbe tožnika štelo za pravočasno. V prvem odstavku 83. člena Zakona o sodiščih (ZS; Uradni list RS, št. 94/04 -UPB 4, 45/08, 96/09) je določeno, da sodišča opravljajo naroke in odločajo v času od 15. julija do 15. avgusta (sodne počitnice) samo v nujnih zadevah. V drugem odstavku 83. člena ZS je med drugim določeno, da se kot nujne zadeve štejejo zadeve, za katere tako določa zakon. V tretjem odstavku 83. člena ZS je določeno, da razen v nujnih zadevah, v času sodnih počitnic procesni roki ne tečejo, prav tako se ne vročajo sodna pisanja. Če je bilo pisanje vročeno, začnejo teči procesni roki prvi naslednji dan, ko se iztečejo sodne počitnice. Ker je bila izpodbijana odločba tožniku vročena 15. 7. 2010 (1. dan sodnih počitnic), predmetna zadeva pa se v skladu z ZASP ne šteje za nujno in prednostno, je v skladu s tretjim odstavkom 83. člena ZS rok za vložitev tožbe zoper izpodbijano odločbo začel teči 16. 8. 2010, s tem v zvezi je sodišče dopolnitev tožbe tožnika, ki jo je prejelo 14. 9. 2010, štelo za pravočasno (prvi odstavek 28. člena ZUS-1 določa, da je rok za vložitev tožbe 30 dni od vročitve upravnega akta, s katerim je bil postopek končan) in jo obravnavalo.

60. člen URS, ki ureja pravice iz ustvarjalnosti, določa, da je zagotovljeno varstvo avtorskih in drugih pravic, ki izvirajo iz umetniške, znanstvene, raziskovalne in izumiteljske dejavnosti. Način uresničevanja teh človekovih pravic in svoboščin predpisuje ZASP. Kot je obrazloženo zgoraj, izpodbijana odločba temelji na določbah ZASP, s tem v zvezi pa sodišče ugotavlja, da z njeno izdajo niso kršene določbe 22., 33. in 60. člena URS, ki jih zatrjuje tožnik v dopolnitvi tožbe.

Sodišče je tako na podlagi prvega odstavka 63. člena Zakona o upravnem sporu (ZUS-1; Uradni list RS, št. 105/06, 107/08 – odl. US, 119/08 – odl. US, 62/10) tožbo zoper izpodbijano odločbo kot neutemeljeno zavrnilo.

Odločitev o stroškovnem zahtevku temelji na podlagi četrtega odstavka 25. člena ZUS-1, ki določa, da vsaka stranka trpi svoje stroške, če sodišče tožbo zavrne ali zavrže ali se postopek ustavi.

PRAVNI POUK: Zoper to sodbo ni dovoljena pritožba (73. člen ZUS-1).

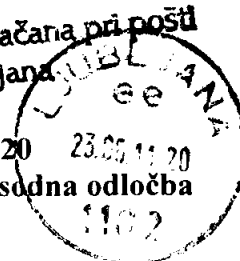
V Ljubljani, dne 15. 3. 2011

Predsednica senata:
mag. Mira Dobravec Jalen, l.r.

Ta pres... sen z izvornikom
Pod... he:

Plačana pri pošti
1102 Ljubljana

ŠTEVILKA: I U 1080/2010-20
VSEBINA: pravno močna sodna odločba

UPRAVNO SODIŠČE RS

Fajfarjeva 33

1000 LJUBLJANA

Pošta 1102 Ljubljana

R

RR 61161 002 1 SI

OSEBNO! ZPP

RS, MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO
URAD RS ZA INTELEKTUALNO LASTNINO
Kotnikova 6

1000 LJUBLJANA

63

POŠILJATELJ:

NASLOVNIK:

MP-3

ZPP-L-A5

OBVESTILO SODIŠČU O OPRAVLJENI VROČITVI

(izpolniti v primeru osebne vročitve)

ŠTEVILKA: I U 1080/2010-20
VSEBINA: pravno močna sodna odločba

PREJEMNIK
OBVESTILA:

UPRAVNO SODIŠČE RS
Fajfarjeva 33
1000 LJUBLJANA

NASLOVNIK PISMA:

RS, MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO
URAD RS ZA INTELEKTUALNO LASTNINO
Kotnikova 6
1000 LJUBLJANA

OBVESTILO SODIŠČU O OPRAVLJENI VROČITVI

(izpolniti v primeru navadne vročitve, če naslovnik nima predalčnika ali je ta neuporaben)

ŠTEVILKA:
VSEBINA:

PREJEMNIK
OBVESTILA:

NASLOVNIK PISMA:

OBVESTILO O PRISPELEM PISMU

(izpolniti v primeru osebne vročitve)

RS, MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO URAD RS
ZA INTELEKTUALNO LASTNINO
Kotnikova 6, 1000 LJUBLJANA

I U 1080/2010-20

Za vas je prispelo priporočeno pismo opr. št. Ljubljane
z vročilnico št., iz
Ker vam danes dne vročevalec pisma ni mogel
osebno izročiti, prav tako ga tudi ni mogel izročiti nobenemu od odraslih
članov vašega gospodinjstva, lahko pismo prevzamete na pošti
danes od do ure oziroma vsak dan v delovnem času
pošte. Pismo lahko prevzamete v 15 dneh od dne dalje.

V dne (podpis vročevalca)

OBVESTILO O PRISPELEM PISMU

(izpolniti v primeru navadne vročitve, če naslovnik nima predalčnika ali je ta neuporaben)

Za vas je prispelo priporočeno pismo opr. št.
z vročilnico št., iz
Ker vam danes dne vročevalec pisma ni mogel
osebno izročiti, prav tako ga tudi ni mogel izročiti nobenemu od odraslih članov
vašega gospodinjstva, in ker nimate predalčnika oziroma je vaš predalčnik
neuporaben, je bilo pismo vrnjeno pošti kjer ga
lahko prevzamete danes od do ure oziroma vsak dan
v delovnem času pošte. Pismo lahko prevzamete v 30 dneh od dne
..... dalje.

V dne (podpis vročevalca)